

Till samebyar i Norrbottens län

Information om vårens skydds jakt efter björn under renarnas kalvningsperiod

Perioden för när björnarna vaknar och går upp ur idet sammanfaller med renarnas kalvningsperiod. Under denna tid är det stor risk för att allvarlig skada uppstår då björnarna prederar, stör och stressar de högdräktiga och kalvande vajorna genom jakt och jaktförsök samt prederar på de nyfödda kalvarna.

Länsstyrelsen prioriterar handläggningen av skydds jaktansökningar som rör björn bland kalvande vajor och hanterar dessa skyndsamt. En viss handläggningstid krävs dock alltid.

Handläggningen av skydds jakt sker främst under rovdjurshandläggarnas ordinarie arbetstid:

vardagar kl. 08.00 – 17.00.

Under perioden **1 april – 31 maj** har rovdjurshandläggarna **jour under helger mellan kl. 08.00 – 17.00**. Under denna tid tas skydds jaktansökningar emot via e-post och telefon. I första hand görs en bedömning om hur akut skadesituationen är och om handläggningen av ansökan kan vänta till nästkommande vardag. Bedöms det att situationen är akut handläggs ansökan direkt och beslutande chef kopplas in i ärendet.

Särskild information med anledning av det nya coronaviruset

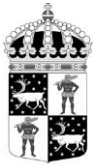
Länsstyrelsen arbetar för att säkerställa förmågan att kort- och långsiktigt hantera våra arbetsuppgifter. Ett ansträngt läge, t ex vid ett större sjukdomsutbrott, kan dock medföra längre handläggningstider, begränsade möjligheter att fatta muntliga beslut och begränsade möjligheter att utföra skadedokumentation i fält.

Länsstyrelsen erinrar om den enskildes möjlighet att med stöd av 28 § jaktförordningen (1987:905) själv vidta åtgärder för att avbryta eller avvärja angreppet (se även nedan).

Steg för steg för snabb handläggning

För att skydds jaktansökan ska kunna handläggas så snabbt som möjligt förutsätts det att sökanden inkommer med tillräcklig information till Länsstyrelsen. Den information som Länsstyrelsen efterfrågar vid skydds jaktansökningar framgår av bilaga 1.

1. Kontakta alltid Länsstyrelsens naturbevakare för en inledande dialog om skadedokumentation. Lista över naturbevakarnas beredskap och deras telefonnummer framgår av bilaga 2.

Om naturbevakaren beslutar att inte besöka den enskilda skadehändelsen för besiktning och dokumentering av skadorna, kan den skadedrabbade bifoga egen skadedokumentation vid skyddsjaktsanökan. Dokumentationen kan godtas som underlag i ansökan om den uppfyller kriterierna i bilaga 3. Rådgör med naturbevakaren om du är osäker på hur du gör en egen dokumentation av skadorna.

2. Fyll i blanketten för ansökan om skyddsjakt, bilaga 1. Ju utförligare information desto större möjlighet för snabb handläggning och ett rättvisande beslut.
3. Kontakta Länsstyrelsens rovdjurhandläggare med informationen enligt ovan, antingen genom e-post eller telefon. Länsstyrelsen föredrar skriftliga ansökningar.

E-post: rovdjur.norrbotten@lansstyrelsen.se

Telefon: 010-225 57 71

Skadebild

Bifall av skyddsjakt kan inte medges utan att dokumentation av skadebilden finns. Detta krävs för att kunna styrka sannolikheten för att en allvarlig skada kommer att uppstå eller fortsätta (en förutsättning för bifall enligt 23 b § jaktförordningen (1987:905)).

Skadebilden bedöms alltid i sin helhet och kan exempelvis bestå av:

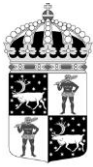
- Björndödad vuxen ren eller renkalv
- Jaktspår av björn inne bland kalvande vajor
- Björnspår eller synobservation av björn i närheten av renar
- Skingring eller störning bland renar orsakade av björn
- Rörelsemönster från sändarförsedda renar som tydligt visar att renarna har blivit störda och stressade

Skyddsjakt på enskilds initiativ i enlighet med 28 § jaktförordningen (1987:905)

Vid pågående rovdjursangrepp på tamdjur (även ren) har den enskilde ett egendomsskydd enligt 28 § jaktförordningen (1987:905), och kan själv vidta åtgärder för att avbryta eller avvärja angreppet (se bilaga 4). Rovdjuret får bara dödas om skrämselfångst eller andra lämpliga sätt för att avbryta eller avvärja angreppet har vidtagits och inte avhjälpt skadesituationen.

Om du har avlivat ett rovdjur i enlighet med 28 § jaktförordningen (1987:905), anmäl detta snarast till Länsstyrelsens naturbevakare. Det döda rovdjuret får inte flyttas utan medgivande från Länsstyrelsen.

Vid tillsyn av det avlivade rovdjuret bedömer naturbevakaren **om** det behöver upprättas en polisanmälan. Det sker alltså ingen polisanmälan per automatik när någon har avlivat ett rovdjur i enlighet med 28 § jaktförordningen (1987:905).

Muntliga ansökningar och beslut

Under perioden **1 april – 31 maj** kan muntliga beslut meddelas vid akuta skadesituationer under rovdjurshandläggarnas ordinarie arbetstid: vardagar kl. 08.00 – 17.00, och under jourtid på helger mellan kl. 08.00 – 17.00.

Vid muntliga beslut meddelar Länsstyrelsen beslutet och medföljande villkor för skydds jaktens genomförande. Karta över skydds jaktens område och villkoren för skydds jaktens skickas även skriftligen till sökandens e-post. Skydds jaktens får inte påbörjas innan sökanden har tagit del av detta utskick.

Beslut som meddelas muntligen ska vara lika välgrundade och rättssäkra som skriftliga beslut. Syftet med muntliga beslut är att beslutet kan meddelas snabbare då pappersarbetet utförs i efterhand.

Tänk på att samma krav på ansökan och skadedokumentation ställs oavsett om beslutet meddelas muntligt eller skriftligt, och att en viss handläggningstid krävs även om beslutet meddelas muntligen.

Ansökningsformen är inte avgörande för om Länsstyrelsen bedömer att ett beslut ska meddelas muntligen. Ett muntligt beslut kan meddelas både efter skriftliga och muntliga ansökningar. Länsstyrelsen föredrar dock att ansökan lämnas in skriftligen då detta underlättar handläggningen.

Skydds jakt på barmark

När snön smält bort kan det vara svårt att dokumentera att en björn befinner sig i närheten av renar, och än svårare att styrka sannolikheten för att en allvarlig skada kan komma att uppstå. Skydds jaktens beslut i dessa fall måste dock vara lika välgrundade och rättssäkra som beslut om skydds jakt efter björn vid spårnö. Detta innebär bland annat att handläggningen kan ta längre tid och att muntliga beslut troligtvis inte kan meddelas.

Ansökningsblankett
Skydds jakt
Björn, Lodjur, Järv och Varg

Ansökan om skydds jakt på Björn, Lodjur, Järv och/eller Varg enligt 23 a och 23 b §§ jaktförordningen

Allt vilt är fredat och får jagas endast om detta följer av jaktlagen (1987:259) eller av föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen. När viltet är fredat, gäller fredningen också dess ägg och bon. Flera av våra vilda arter finns även upptagna i Art- och habitatdirektivet samt Fågeldirektivet, som anger vilka arter och naturtyper som skyddas inom EU. Varje medlemsland ansvarar för den nationella övervakningen och förvaltningen av de skyddade arterna. I Sverige är det Naturvårdsverket som ansvarar för åiterrapporteringen av bevarandestatus till EU. Detta görs vart femte år.

Ansvarig myndighet har möjlighet att under särskilda omständigheter bevilja undantag från det strikta skyddet i Art- och Habitatdirektivet genom att till exempel bevilja licens- eller skydds jakt. Ett sådant beviljande innebär dock att särskilda förhållanden ska vara uppfyllda, och att jakten sker under strängt kontrollerade former.

Grund för skydds jakt på stora rovdjur

Som framgår av jaktförordningen krävs det att följande förutsättningar är uppfyllda för att skydds jakt på stora rovdjur ska kunna medges:

- För att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom
- Skydds jakten får inte försvåra upprätthållandet eller uppnåendet av en gynnsam bevarandestatus för den aktuella artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde
- Det får inte finnas någon annan lämplig lösning som löser behovet av skydds jakt

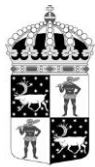
Ansökan

Fullständigt ifylld ansökan skickas till:
rovdjur.norbotten@lansstyrelsen.se

eller

Länstyrelsen Norrbotten
Stationsgatan 5
971 86 LULEÅ

Den här blanketten motsvarar ett minimumkrav vad sökanden förväntas redogöra för vid en skydds jaktansökan på stora rovdjur. Det går bra att bifoga ytterligare redogörelse vid behov.

Ansökningsblankett
Skydds jakt
Björn, Lodjur, Järv och Varg

Sökande

Namn (Sameby)	c/o
Postadress	Postnummer och ortnamn
E-postadress	
Kontaktperson (Namn och telefonnummer)	

Vilt som ansökan avser

Art	Antal skadegörande individer som ansökan avser samt ev. kön och ålder
-----	---

Uppgifter om skydds jakter

Under vilken period önskas skydds jakt utföras
Jaktmetod, hur ska jakten bedrivas? Motivera varför annars otillåtna jaktmedel är nödvändiga vid skydds jakten

Område som ansökan avser

Skadeområde (ange vilket område där skada uppstått)
Föreslaget skydds jaktso mråde (Bifoga om möjligt gärna en karta)

Ansökningsblankett
Skydds jakt
Björn, Lodjur, Järv och Varg

Skäl till ansökan

Beskriv i detalj uppkomna skador, när de upptäcktes samt när de bedöms ha inträffat.

Skadeförebyggande åtgärder

Beskriv vilka skadeförebyggande åtgärder som vidtagits för att förhindra skada såväl innan som efter att skada uppstått.

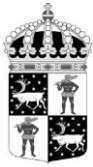
Annan lämplig lösning

Redogör för varför det inte finns någon annan lämplig lösning än skydds jakt i det här enskilda fallet. Andra lämpliga lösningar kan exempelvis vara flytt av renar, skrämselfågar, ökad bevakning, licensjakt etc.

Underskrift

Ort och datum

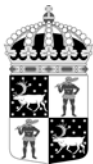
Sökandens underskrift

Naturbevakarnas beredskapslista under våren 2020

Vecka	Kiruna	Jokkmokk	Arjeplog
12	Magnus Pudas	Niklas Sundquist	Pontus Lundberg
13	Mathias Larsson	Tomas Hansén	Tom Wiklund
14	Tomas Mettävainio	Tomas Hansén	Lars Lestander
15	Hans Gustavsson	Jan Stuge	Mikael Johansson
16	Magnus Pudas	Jan Stuge	Pontus Lundberg
17	Mathias Larsson	Alf Karlsson	Mikael Johansson
18	Tomas Mettävainio	Alf Karlsson	Lars Lestander
19	Hans Gustavsson	Niklas Sundquist	Pontus Lundberg
20	Magnus Pudas	Niklas Sundquist	Tom Wiklund
21	Mathias Larsson	Tomas Hansén	Lars Lestander
22	Tomas Mettävainio	Tomas Hansén	Mikael Johansson

Namn	Telefon
Magnus Pudas	070 353 34 77
Mathias Larsson	072 217 88 06
Tomas Mettävainio	073 073 47 72
Hans Gustavsson	070 300 79 48
Niklas Sundquist	073 045 59 44
Tomas Hansén	070 353 34 71
Jan Stuge	070 374 77 44
Alf Karlsson	070 353 34 73
Pontus Lundberg	073 036 73 73
Tom Wiklund	070 353 34 72
Lars Lestander	070 693 02 46
Mikael Johansson	070 605 11 35

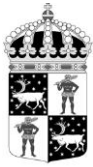

Riktlinjer för egen dokumentation av rovdjursdödade renar inför ansökan om skyddsjakt

Dokumentation av rovdjursförekomst och rovdjursrelaterade skador är en förutsättning för att Länstyrelsen ska kunna bedöma behovet av skyddsjakt i varje enskilt fall. Länstyrelsen måste inte verifiera alla uppgifter i fält, utan de olika typerna av dokumentation kan komplettera varandra. Länstyrelsens fältpersonal avgör när de ska bedöma skadebilden i fält. Sökandens egen dokumentation kan hjälpa Länstyrelsen att göra en samlad bedömning av ett skyddsjaktsärende och handlägga ärendet effektivt.

Den egna dokumentationen ska därmed ses som en möjlighet för den skadedrabbade att lämna ett rättvisande underlag för Länstyrelsens bedömning av behovet av skyddsjakt i det enskilda fallet.

- Dokumentationen ska uppfylla dessa kriterier:
 - ✓ Koordinater och datum ska bifogas fotografierna.
 - ✓ Fotografierna ska visa skador så att det av bilderna går att bedöma om det är ett rovdjur som dödat eller skadat renen/renarna.
 - ✓ Fotografier ska visa i vilken miljö de dödade renarna eller skadan återfinns. Dessa bilder ska tas så att både renarna och omgivningen syns.
 - ✓ En bedömning av vilken art som orsakat skadorna eller störningen bifogas med en motivering.
 - ✓ Vid dokumentation av spår och jaktförsök i, eller i närheten av, renhjorden ska spåren fotograferas. Datum, koordinater och en uppskattning av avståndet mellan rovdjursspåren och renhjorden och/eller enstaka renar ska bifogas.
- Om det finns renar med GPS kan deras rörelsemönster påvisa störningsproblematik.
- Skadedokumentationen kan bifogas med en skyddsjaktsansökan.
- Skadedokumentationen kan läggas in i Rovbase av samebyarnas inventeringssamordnare och hänvisas till vid en skriftlig eller muntlig ansökan om skyddsjakt.
- Kontakta Länstyrelsens naturbevakare för frågor om hur du gör en egen dokumentation av skador.

Utdrag ur jaktförordningen (1987:905)

28 § Om något av rovdjuren björn, varg, järv eller lo angriper tamdjur eller om det finns skälig anledning att befara ett sådant angrepp, får åtgärder vidtas för att skrämman bort rovdjuret.

Rovdjur som avses i första stycket får dödas av ett tamdjurs ägare eller vårdare för att skydda tamdjuret

1. när rovdjuret angriper och skadar tamdjuret eller om det är uppenbart att ett sådant angrepp är omedelbart förestående,
2. om det finns skälig anledning att befara ett angrepp på tamdjuret och dödandet sker i omedelbar anslutning till att rovdjuret har angripit och skadat eller dödat tamdjur, eller
3. om rovdjuret befinner sig inom inhägnat område avsett för skötsel av tamdjuret och det finns skälig anledning att befara ett angrepp där.

Rovdjuret får bara dödas när det inte går att skrämman bort rovdjuret eller på något annat lämpligt sätt avbryta eller avvärja angreppet.

Åtgärder enligt andra stycket 3 får, när det gäller lo, vidtas även för att skydda vilt som hålls i vilthägn eller liknande anläggning enligt 41 a §. Förordning (2009:310).

28 a § Åtgärder enligt 28 § andra-fjärde styckena får även vidtas av annan som handlar på uppdrag av ägaren eller vårdaren för att skydda jakthund som används i jaktlag, tamdjur som befinner sig inom inhägnat område avsett för skötsel av tamdjuret eller vilt som hålls i vilthägn eller liknande anläggning enligt 41 a §.

Detsamma gäller när uppdrag saknas men den som vidtar åtgärden har skälig anledning att anta att ett sådant skulle ha lämnats om det funnits möjlighet till det. Förordning (2009:310).

28 b § Åtgärder enligt 28 och 28 a §§ får vidtas på annans jaktområde och trots bestämmelserna i 9 §. Sådan jakt är dock inte tillåten inom nationalparker. Förordning (2009:310).

28 c § Naturvårdsverket ska fortlöpande bedöma om möjligheten att döda rovdjur med stöd av 28 § andra-fjärde styckena och 28 a § försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde eller annars används i stor omfattning. Om Naturvårdsverket bedömer att så är fallet ska verket genast anmäla detta till regeringen. Förordning (2009:310).

28 d § Den som i fall som avses i 28-28 b §§ har dödat ett djur ska snarast möjligt anmäla händelsen till länsstyrelsen. Djuret får inte flyttas utan medgivande från länsstyrelsen.

Länsstyrelsen ska anmäla händelsen till Polismyndigheten, om det finns misstanke om brott. Förordning (2014:1232).